

Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

K obecně závazné vyhlášce o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

1. Poplatník

Podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o místních poplatcích poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst.

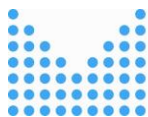
2. Předmět poplatku

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí města (dále jen "vybraná místa"), do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.

Účelem zavedení předmětného místního poplatku je v první řadě regulace (ve směru omezení) pohybu motorových vozidel v určité lokalitě, zpravidla v historické části města.

3. Určení míst podléhajících poplatku

V případě poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst musí obec v souvislosti s § 14 odst. 4 zákona o místních poplatcích určit v obecně závazné vyhlášce vybraná místa, která poplatku podléhají. Za vybraná místa (jež zákon nedefinuje) lze na základě gramatického a věcného výkladu pojmu považovat ucelenější, zpravidla osídlené lokality, které s okolím ony vybrané pozemní komunikace jako dopravní cesty spojují (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/2000). Místní poplatek není nástrojem, podle něhož lze zpoplatnit užívání jakékoliv komunikace. Má umožnit regulaci provozu motorových vozidel v historicky cenných či jinak památkově chráněných nebo urbanisticky významných částech. Za vybraná místa nelze považovat např. most přes řeku a úsek silnice spojující dvě obce. Základním předpokladem je, že se jedná o komunikace, na které je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou (zákaz vjezdu všech motorových vozidel) s dodatkovou tabulkou povolující vjezd motorových vozidel po zaplacení místního poplatku.

4. Sazba poplatku

V souvislosti s § 14 odst. 2 písm. a) zákona o místních poplatcích je stanovení sazby poplatku povinnou náležitostí obecně závazné vyhlášky. Sazbu poplatku může obec stanovit až 200 Kč za každý započatý den. Zákon o místních poplatcích umožňuje, aby vedle stanovené konkrétní výše sazby poplatku obec poplatek stanovila i paušální částkou. Uplatnění paušální částky je možné jen po dohodě s poplatníkem. Co se rozumí „Po dohodě s poplatníkem“ vymezil Ústavní soud např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/06 nebo Pl. ÚS 20/06 tak, že na „dohodě“ s poplatníkem bude toliko otázka, zda se v jeho případě aplikuje poplatek stanovený denní sazbou nebo paušálně. Paušální částku poplatku nelze stanovit ad hoc pro konkrétní případ v poplatkovém řízení, ale je třeba ji určit přímo v obecně závazné vyhlášce. V případě, že obec v obecně závazné vyhlášce stanoví poplatek rovněž paušální částkou, musí v obecně závazné vyhlášce upravit způsob její volby. Typickým způsobem bude vyžadování sdělení volby paušální částky v rámci podání ohlášení.

Sazba může být diferencována podle jednotlivých vybraných míst. Nelze však stanovit různou výši poplatku pro právnické a fyzické osoby tak, že by jedna skupina byla neodůvodněně zvýhodněna před druhou. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit, že tento místní poplatek bude vybírán jen po určitou (přesně vymezenou) část kalendářního roku.

5. Osvobození a úlevy od poplatku

Podle § 10 odst. 1 zákona o místních poplatcích neplatí poplatek fyzické osoby přihlášené nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P a jejich průvodci. Pojem osoby blízké vymezuje § 22 občanského zákoníku, pojem osoby, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P, vymezuje § 34 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podle vlastního uvážení může obec v obecně závazné vyhlášce zákonné osvobození rozšířit o další okruh osob či stanovit úlevy od poplatku. Nesmí jít ovšem o diskriminační ustanovení, které by zvýhodňovalo jen určité jedince.

Zákon o místních poplatcích v ustanovení § 14a odst. 6 stanoví zánik nároku na osvobození nebo úlevu, jestliže poplatník neohlásí údaj rozhodný pro své osvobození nebo úlevu ve lhůtě stanovené zákonem o místních poplatcích nebo v obecně závazné vyhlášce. Osvobození nebo úleva stanovená obecně závaznou vyhláškou obce jsou právně postaveny na roveň osvobození nebo úlevy stanovené zákonem. Ustanovení § 14a odst. 6 zákona o místních poplatcích je nutno aplikovat na osvobození nebo úlevu od poplatku bez rozdílu, zda jde o osvobození nebo úlevu ze zákona či podle obecně

závazné vyhlášky.

V případě neohlášení vzniku nároku na osvobození nebo úlevu ve lhůtě bude poplatník povinen zaplatit poplatek v plné výši. Správce poplatku bude v takovém případě postupovat podle ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích a poplatek vyměří. V tomto případě není správce poplatku oprávněn uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy.

6. Ohlašovací povinnost

Obec musí na základě § 14 odst. 2 písm. b) zákona o místních poplatcích v obecně závazné vyhlášce stanovit lhůtu pro podání ohlášení ke vzniku nebo zániku poplatkové povinnosti. Ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost, tj. ohlásit správci poplatku údaje vymezené ustanovením § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích. Povinnost ohlásit údaj podle § 14a odst. 2 zákona o místních poplatcích nebo jeho změnu se nevztahuje na údaj, který může správce poplatku automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup (např. přístup podle § 16 zákona o místních poplatcích). Okruh těchto údajů správce poplatku zveřejní na své úřední desce.

Za nesplnění ohlašovací povinnosti ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou je správce poplatku oprávněn uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy dle § 247a odst. 1 písm. a) daňového řádu. Dodatečné splnění ohlašovací povinnosti na výzvu správce poplatku lze vynutit uložením pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2 daňového řádu.

Změnu údajů uvedených v ohlášení je poplatník povinen dle ustanovení § 14a odst. 4 zákona o místních poplatcích oznámit správci poplatku do 15 dnů ode dne, kdy nastala. Obec je oprávněna stanovit v obecně závazné vyhlášce tuto lhůtu delší.

Obec má možnost v obecně závazné vyhlášce povinnost podat ohlášení vyloučit. V takovém případě není povinna stanovit v obecně závazné vyhlášce lhůtu pro podání ohlášení. Vyloučení povinnosti podat ohlášení lze doporučit pouze za situace, pokud by správce poplatku měl k dispozici všechny potřebné údaje, anebo by je vůbec nepotřeboval. U tohoto poplatku připadá vyloučení podat ohlášení do úvahy v případě, že obec v obecně závazné vyhlášce současně stanoví způsob placení poplatku prostřednictvím platebního automatu u místa zpoplatněného vjezdu.

7. Splatnost a způsoby placení poplatku

V obecně závazné vyhlášce musí obec s ohledem na § 14 odst. 2 písm. c) zákona o místních poplatcích stanovit splatnost poplatku. Splatnost si obec upraví

dle svých podmínek. Splatnost je třeba stanovit tak, aby byla příslušná povinnost reálně splnitelná.

Způsoby placení místního poplatku jsou upraveny v § 163 odst. 3 daňového řádu. Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku, než je způsob placení a den platby podle daňového řádu. V případě tohoto poplatku bude do úvahy připadat zejména placení prostřednictvím různých platebních automatů. Obce nejsou oprávněny v obecně závazných vyhláškách daňovým řádem stanovené způsoby placení místního poplatku jakkoliv omezovat (např. stanovit možnost platit poplatek pouze v hotovosti).

-
- tento materiál popisuje právní stav k 1. lednu 2020;
 - právní názor uvedený v tomto materiálu není právně závazný, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze soud
-

Ministerstvo vnitra je v rámci své působnosti příslušné k posuzování zákonnosti obecně závazné vyhlášky.

Ústředním orgánem státní správy pro daně a poplatky je Ministerstvo financí.

Aktualizováno k datu: 6. listopadu 2019

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly